

เจาะลึกรายการฟังเพลง วาไรตี้ยอดนิยมโทรทัศน์ดิจิทัล

รายการประเภทวาไรตี้ (Variety Show) เป็นกลุ่มรายการที่มีความหลากหลายให้ความรู้ ความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ตามกลยุทธ์ของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่อง กลุ่มรายการวาไรตี้ มีตั้งแต่รายการทอล์คโชว์ เกมโชว์ รายการตอบปัญหา รายการเรียลลิตีโชว์ รวมถึงรายการถ่ายทอดสดรายการบันเทิงต่างๆ

ความนิยมของกลุ่มรายการวาไรตี้ในแต่ละยุคสมัย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ในยุคเริ่มต้นของกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย ช่วงปี 2498-2525 รายการวาไรตี้แข่งขันตอบปัญหา หรือ Quiz Show เป็นรายการที่ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์สูง เช่น รายการ “ตอบปัญหาภาษาอังกฤษ กับเซลล์” ทางช่อง 4 บางขุนพรหม ในปี 2508 หรือรายการ “ยี่สิบคำถาม” ทางช่องสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 (ช่อง 7 ขาวดำ) ในปี 2509

ต่อมาในช่วงปี 2525 เป็นยุคทองของรายการเกมโชว์ โดยรายการที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น ได้แก่ รายการ “พลิกลึอก” ทางช่อง ททบ.5 ซึ่งเป็นเกมโชว์ที่เล่นกับตัวเลข หายตัวเลขที่มากกว่าหรือน้อยกว่า และเปิดโอกาสให้ผู้ชมทางบ้านที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาร่วมแข่งขัน นอกจากนี้ ยังมีรายการอื่นที่ได้รับความนิยมเช่นกัน ได้แก่ รายการ “มาตามนัด” ทางช่อง ททบ.5 ที่มี “เศรษฐา ศิระฉายา” และ “ญาณี จงวิสุทธิ์” เป็นพิธีกรและสร้างชื่อเสียงให้กับรายการนี้มากที่สุด และรายการ “ชิงร้อยชิงล้าน” ทางช่อง 7 ในปี 2533 ที่สร้างชื่อเสียงให้กับ “ปัญญา นิรันดร์กุล” พิธีกรรายการ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด ในปัจจุบัน

ต่อมาเป็นยุคที่กลุ่มรายการประเภททอล์คโชว์เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น เช่น รายการ “เวทีวาที” ทางช่อง ททบ.5 ที่ได้สร้างนักได้วาทีที่มีชื่อเสียงของประเทศหลายคน ก่อนที่รายการประเภทนี้จะพัฒนามาเป็นรายการประเภทวาไรตี้ทอล์คโชว์ เช่น รายการ “คืนนี้ที่ช่อง 9” ออกอากาศในปี 2531 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “ที่นี่กรุงเทพฯ” และย้ายมาออกอากาศทางช่อง ททบ.5 และช่อง 7 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีรายการ “4 ทุ่มสแควร์” ทางช่อง 7 รายการ “ทไวไลท์โชว์” ทางช่อง 3 และรายการ “เจาะใจ” ทางช่อง ททบ.5 ด้วย

รายการเรียลลิตีโชว์ เป็นกลุ่มรายการที่เริ่มเข้าสู่ตลาดโทรทัศน์ไทยในปี 2545 ด้วยรายการ “เกมชีวิต” ทางช่อง 7 ซึ่งนำเสนอเรื่องราวการใช้ชีวิตของคนที่มาอยู่ร่วมกันในร้านอาหารและบ้าน แต่ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก จนในปี 2546 เกิดรายการเรียลลิตีประกวดร้องเพลง “เดอะ สตาร์ ค้นฟ้าคว้าดาว” ทางช่อง 9 และในปี 2547 มีรายการ “อคาเดมี่ แฟนตาเซีย (Academy Fantasia) หรือ AF” ทางช่องโทรทัศน์บอกรับสมาชิก UBC ซึ่งปัจจุบันคือ TrueVisions โดยออกอากาศทางช่อง 9 ไปด้วย ทั้งสองรายการได้รับความนิยมสูง เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ผู้ชมทางบ้านได้เข้าร่วมสื่อสารและโหวตตัดสินอนาคตของผู้เข้าแข่งขัน

ในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล ทุกช่องต่างมีรายการวาไรตี้และเกมโชว์ในผังรายการ แตกต่างกันไปตามทิศทางและกลยุทธ์ด้านเนื้อหารายการของแต่ละช่อง จากข้อมูลการวัดความนิยม (เรตติ้ง) กลุ่มรายการวาไรตี้ในยุคโทรทัศน์ดิจิทัลพบว่า รายการ “หน้ากากนักร้อง The Mask Singer” ซึ่งเป็นรายการวาไรตี้ประเภทรายการเพลง เป็นรายการวาไรตี้ที่ได้รับความนิยมสูงสุด โดยตอนที่เรตติ้งสูงสุดคือ ตอนที่ออกอากาศเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2560 ของซีซั่นแรก โดยมีเรตติ้งเฉลี่ยทั่วประเทศอยู่ที่ 13.371 นับเป็นสถิติเรตติ้งที่สูงที่สุดในยุคโทรทัศน์ดิจิทัลของรายการวาไรตี้ โดยที่ยังไม่มีรายการวาไรตี้ใดมาทำลายสถิติได้ในขณะนี้

ในส่วนของข้อมูลเรตติ้งรายการวาไรตี้ เกมโชว์ ในช่องโทรทัศน์ดิจิทัลในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560- 2564) พบว่า รายการประเภทร้องเพลงยังเป็นรายการที่ได้รับความนิยมสูงสุดเกือบทุกปี ยกเว้นในปี 2562 ที่รายการประเภทเกมโชว์ทำอาหาร “มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ประเทศไทย ซีซั่น 2” ทางช่อง 7HD ได้รับความนิยมสูงสุด

รายการวาไรตี้เรตติ้งสูงสุด ประจำปี 2560-2564

ปี	ช่อง	รายการ	วันที่ออกอากาศ	เรตติ้ง
2560		 หน้ากากนักร้อง	23/03/2560	13.371
2561		 โม้คกองคำปี 6	04/02/2561	7.043
2562		 มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ประเทศไทย ซีซั่น 2	22/12/2562	5.555
2563		 ดวลเพลง ชิงกุน	11/11/2563	5.161
2564		 ดวลเพลง ชิงกุน	11/01/2564	4.449

ที่มา: AGB Nielsen Media Research
และหนังสือพัฒนาการด้านเนื้อหาการบันเทิงที่วิจิตร
(สำนักงาน กสทช., 2563)

จากข้อมูลเรตติ้งที่สะท้อนให้เห็นกระแสความนิยมของผู้ชมของแต่ละรายการ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มรายการที่เกี่ยวกับการแสดงความสามารถได้รับความนิยมสูงสุด โดยเฉพาะการแสดงความสามารถด้านการร้องเพลง อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงปี 2560 เป็นต้นมา รูปแบบของรายการแสดงความสามารถด้านการร้องเพลงที่ได้รับความนิยมนั้นมีความแตกต่างไปจากช่วงเวลาก่อนหน้า โดยเปลี่ยนเป็นรูปแบบรายการที่เปิดโอกาสให้คนทั่วไปที่มีความสามารถเข้ามาร่วมแข่งขันชิงเงินรางวัล ผสมผสานกับการสอดแทรกเนื้อหาภูมิหลังของผู้เข้าประกวดร้องเพลง ความยากจน ความลำบากในการดำรงชีวิต และความฝันที่จะพลิกชีวิตใหม่ ที่ดึงดูดให้ผู้ชมมีความรู้สึกร่วมด้วย จนได้รับความนิยมทั่วประเทศ

เมื่อพิจารณากลุ่มรายการวาไรตี้ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2564 พบว่า เป็นรายการร้องเพลง ถึง 9 รายการ โดย 8 รายการในกลุ่มนี้เป็นรายการประกวดร้องเพลงของประชาชนทั่วไป ที่หวังพลิกชีวิต สร้างโอกาสใหม่จากการแสดงความสามารถด้านการร้องเพลง ยกเว้นรายการ “ใจักตัดใจัก” ที่มีนักแสดงตลก และนักร้องเข้าร่วมรายการด้วย

10 อันดับ รายการวาไรตี้ที่มีเรตติ้งสูงสุด ปี 2564

ช่อง	รายการ	วันที่ออกอากาศ	เรตติ้ง
	 ดวลเพลงชิงทุน	11/1/2564	4.449
	 เพชร 300	10/1/2564	4.176
	 เพชรตัดเพชร ซีซั่น 2	17/10/2564	4.107
	 เพชรคู่เพชร 300	5/12/2564	4.052
	 ไมค์หมดหนี้ เสียใจโซค	20/12/2564	3.851
	 ไมค์ทองคำ ปี 9	23/01/2564	3.551
	 ไมค์หมดหนี้ นักร้องนำโซค	14/01/2564	3.522
	 ใจักตัดใจัก	30/05/2564	3.508
	 ร้องต้องรอด สแตนดิ่ง ซิงเกอร์	2/11/2564	3.230
	 มาสเตอร์ เชฟ ประเทศไทย ซีซั่น 4	18/04/2564	3.145

ที่มา: AGB Nielsen Media Research

นอกจากนี้ ข้อมูลล่าสุดของกลุ่มรายการวาไรตี้ที่ออกอากาศในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2565 (มกราคมและกุมภาพันธ์) พบว่า รายการที่ได้รับความนิยมสูงสุดยังคงเป็นรายการประกวดร้องเพลง คือ รายการ “ไมค์หมดหนี้ เสียใจโซค” ออกอากาศทางช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี โดยตอนที่เรตติ้งสูงสุด ออกอากาศเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565 สามารถทำเรตติ้งได้ 3.991

5 อันดับ รายการวาไรตี้เรตติ้งสูงสุดของเดือน ม.ค.-ก.พ. 2565

ช่อง	รายการ	วันที่ออกอากาศ	เรตติ้ง
	 ไมค์หมดหนี้ เสียใจโซค	20/01/2565	3.991
	 เพชรคู่เพชร 300	13/02/2565	3.037
	 ดวลเพลงชิงทุน	15/02/2565	3.031
	 มาสเตอร์ เชฟ ประเทศไทย ซีซั่น 5	27/02/2565	2.728
	 ใจักตัดใจักฟรีสไตล์	02/01/2565	2.681

ที่มา: AGB Nielsen Media Research

ทั้งนี้ สาเหตุหลักที่ส่งผลให้รายการวาไรตี้เกี่ยวกับเพลงได้รับความนิยมสูงในกลุ่มผู้ชม เป็นผลมาจากเพลงเข้าถึงผู้ชมได้ง่าย ผู้ผลิตรายการจึงมักเลือกเพลงดังที่คุ้นหูผู้ชมมานำเสนอ อีกทั้งรายการประภควรร้องเพลงยังเป็นบันไดทางลัดสู่เส้นทางฝันของผู้ชมจำนวนมากที่ต้องการสร้างโอกาสใหม่ในชีวิต เมื่อกลุ่มรายการร้องเพลงมีเพลงเป็นแก่นของรายการ ผู้ผลิตสามารถสร้างความแตกต่างด้วยการสร้างสรรค์เติมความบันเทิง และเติมดราม่าในเรื่องราวชีวิตประกอบในการนำเสนอแต่ละรายการได้

เมื่อเจาะลึกผังรายการวาไรตี้เกี่ยวกับเพลงในช่องโทรทัศน์ดิจิทัลของเดือนมีนาคม 2565 พบว่า มีช่องที่มีรายการเกี่ยวกับเพลงทั้งหมดเพียง 9 ช่องเท่านั้น ซึ่งมีทั้งรายการคอนเสิร์ต มิวสิควิดีโอ และรายการพูดคุยเรื่องเพลง แต่ส่วนใหญ่เป็นรายการประภควรร้องเพลง

ผังรายการช่องโทรทัศน์ดิจิทัล ที่มีรายการเพลง

 workpoint จันทร์-ศุกร์ 18.01-19.00 น. ไม้คัหมดหนี่ เสี่ยงโชค พฤหัสบดี 20.15-21.45 น. ร้องข้ามกำแพง The Wall Song เสาร์ 11.00-12.00 น. ลูกทุ่งสืบทิต 18.01-20.00 น. ไม้คัทองคำ 10 20.15-21.30 น. เพลงเอก ชีชัน 2 21.30-22.30 น. T POP Stage Show อาทิตย์ 11.03-12.00 น. ลูกทุ่งสืบทิต 18.01-20.00 น. เพชรคู่เพชร 300 20.15-21.45 น. ไอ้กัตัดไอ้กั ต้นฉบับนาเอง	 เสาร์ 16.59-18.0 น. มาลัยไฟกัเตอร์ 18.00-19.48 น. ลูกทุ่งไอดอล อาทิตย์ 17.00-18.00 น. ไม้คัคู่ ไม้รู้ใคร จันทร์-อังคาร 12.59-13.40 น. ดวลเพลงดัง พุธ 18.00-18.44 น. ร้องต้องรอด พฤหัสบดี-ศุกร์ 12.45-13.45 น. ชุมทางดาวทอง เสาร์ 15.00-16.00 น. สารพันล้นทุ่ง (บางเขน) 22.05.-23.00 น. นักพอยูเพลง	 จันทร์-เสาร์ 18.00-19.00 น. ดวลเพลงชิงทุน สงครามแชมป์ เสาร์ 12.00 -13.00 น. The Golden Song Hits รวมเพลงเพราะ-ประจักษ์ปดาศี อาทิตย์ 18.00-19.55 น. เดอะโกลเด้นซอง เวทีเพลงเพราะ ชีชัน 4 จันทร์-พฤหัสบดี 22.55-23.40 น. Sound Check อาทิตย์ 14.35-15.35 น. คอนเสิร์ตลูกทุ่ง ประเทศไทย จันทร์-อังคาร 23.30-23.59 น. กัวรรลูกทุ่ง	 อาทิตย์ 12.30-14.00 น. GMM25 The Concert ล้นตลับ เทป 1 เสาร์ 13.00-14.00 น. ตามตำนาน ลูกทุ่งต้อจริง จันทร์-ศุกร์ 10.00-10.45 น. Sound Check อาทิตย์ 00.55-01.55 น. ครอบครัวดนตรี อาทิตย์ 15.05-15.55 น. Thai Folk Show พฤหัสบดี 09.30-10.30 น. กักัตุ มหกรรมเงาเสียง
---	---	---	--

แม้ว่ารายการเพลงจะเป็นกลุ่มรายการที่ได้รับความนิยมสูงจากผู้ชม แต่เหตุผลสำคัญที่หลายช่องไม่มีรายการเพลงในผังรายการ มาจากสาเหตุหลัก คือ ลิขสิทธิ์เพลงที่มีราคาสูง ทำให้การผลิตเนื้อหาเกี่ยวกับเพลงมีค่าใช้จ่ายสูงมาก แม้แต่ช่องที่มีรายการเพลงในผังรายการมากที่สุด อย่างช่องเวิร์คพอยท์ทีวี ซึ่งเป็นช่องที่มีรายการวาไรตี้เป็นจุดขาย มีรายการประกวดร้องเพลง และสร้างศิลปินในสังกัดของตนเอง ก็ยังพยายามผลิตรายการใหม่ๆ เข้ามาเสริมผังรายการแทนที่รายการเพลง โดยในผังรายการเดือนมีนาคม 2565 นี้ มีรายการ “ศึกมายากล” เข้ามาแทนรายการ “I Can See Your Voice Festival”

ส่วนช่อง One และช่อง GMM25 ซึ่งมีผู้ถือหุ้นใหญ่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เพลงรายใหญ่ของประเทศ ถือว่ามีความได้เปรียบในการผลิตรายการเพลงลงผังรายการ ในขณะที่ช่อง 7HD รายการเกี่ยวกับเพลงส่วนใหญ่เป็นรายการของผู้ผลิตรายการรายใหญ่ ส่วนช่อง 3HD มีรายการเพลง “ครอบครัวดนตรี” เพียงรายการเดียวในผังรายการ ซึ่งเน้นรายการโปรโมตละคร ศิลปิน และเพลงประกอบละครของช่องเป็นหลัก

โดยสรุปภาพรวมทิศทางการผลิตรายการวาไรตี้ในช่องโทรทัศน์ดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และความนิยมของผู้ชมรายการในแต่ละช่วงเวลา โดยในปัจจุบันพบว่า รายการวาไรตี้ที่เกี่ยวกับเพลงได้รับความนิยมสูง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ได้รับความนิยมยาวนาน หลายรายการจำเป็นต้องปรับรูปแบบรายการ เติมสาระความบันเทิง หรือต้องถูกทดแทนด้วยรายการใหม่

ในขณะเดียวกันพัฒนาการด้านเทคโนโลยี ทำให้ผู้ชมเริ่มมีช่องทางเลือกในการรับชมคอนเทนต์ได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น รูปแบบการผลิตรายการในปัจจุบันจึงต้องผลิตและสร้างสรรค์รายการให้รับชมได้หลายช่องทางและหลายรูปแบบด้วย สุดท้ายแล้วรายการประเภทใดจะประสบความสำเร็จ ผู้ชมคือผู้ตัดสิน

